Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

BEZROBOCIE REJESTROWANE W POLSCE

Raport miesięczny – marzec 2017 r.

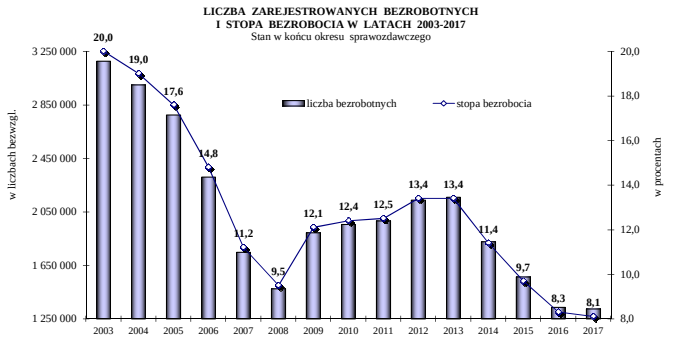

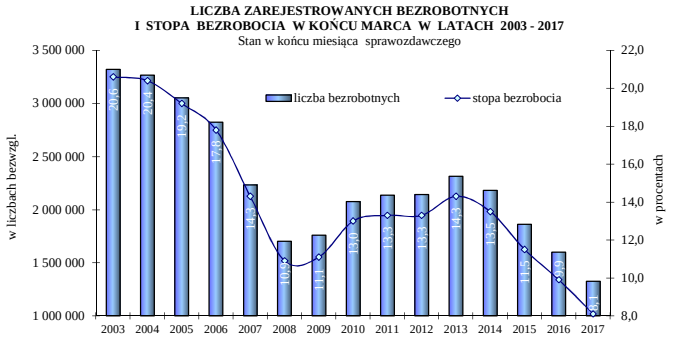

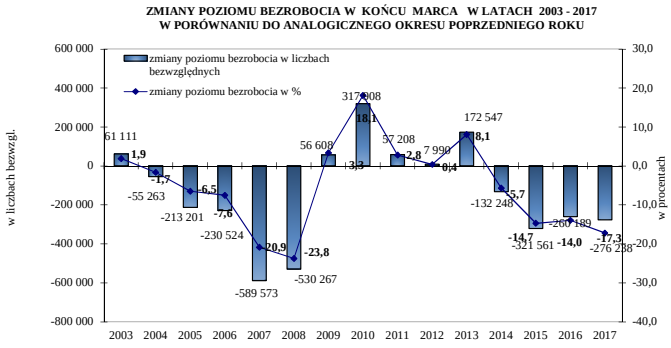

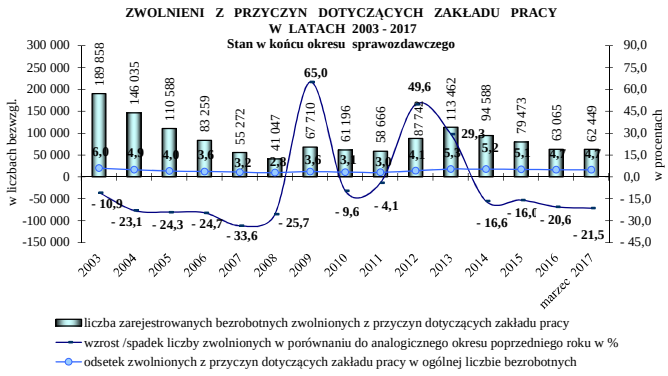

W latach 2003 - 2008 z roku na rok obserwowano stałą tendencję spadku bezrobocia rejestrowanego. **W końcu 2003 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 3 175,7 tys. osób, a wskaźnik bezrobocia wyniósł 20%.** Do końca 2007 r. zarówno liczba, jak i stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszały się coraz szybciej. Najwyższą dynamikę spadku bezrobocia odnotowano w 2007 r. (24,4% w porównaniu do stanu z końca 2006 r.). W końcu 2009 r. po raz pierwszy od kilku lat bezrobocie zwiększyło się do 1 892,7 tys. osób, czyli wzrost poziomu bezrobocia w skali roku wyniósł 418,9 tys. osób, tj. 28,4%. Stopa bezrobocia wyniosła 12,1%, tj. wzrosła o 2,6 p. p. W kolejnych latach obserwowaliśmy systematyczny wzrost zarówno liczby, jak i stopy bezrobocia rejestrowanego. W końcu 2013 r. dynamika wzrostu bezrobocia wyniosła 1,0%, tj. liczba bezrobotnych zwiększyła się o 21,1 tys. osób do 2 157,9 tys., a wskaźnik bezrobocia wyniósł 13,4%. Od tego czasu **utrzymuje się trend spadkowy poziomu bezrobocia w Polsce**. W końcu 2014 r. liczba bezrobotnych wyniosła 1 825,2 tys. osób, (spadek o 15,4%), na koniec 2015 r. w rejestrach urzędów pracy odnotowano 1 563,3 tys. osób (spadek o 14,3%) natomiast w końcu 2016 r. liczba bezrobotnych wyniosła 1 335,2 tys. osób (spadek o 14,6%).

W końcu marca 2017 r. liczba bezrobotnych wyniosła 1 324,2 tys. osób, czyli była niższa niż rok wcześniej. W skali roku spadek wyniósł 276,2 tys. osób (tj. 17,3%). Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących zmniejszyła się o 16%, zaś liczba dotychczas niepracujących spadła o 24,6%.

W końcu marca 2017 r. w porównaniu do stanu sprzed roku **poziom bezrobocia obniżył się we wszystkich województwach,** a spadek kształtował się w przedziale od 11,2% w kujawsko-pomorskim do 22,1% w pomorskim.

Stopa bezrobocia w końcu marca 2017 r. wyniosła 8,1% i była o 1,8 p. p. niższa niż przed rokiem. Wskaźnik bezrobocia w końcu marca 2017 r. obniżył się we wszystkich województwach. Najwyższy spadek stopy bezrobocia (o 2,4 p. p.) odnotowano w województwie zachodniopomorskim, a najniższy w wielkopolskim (o 1,3 p.p.).

W końcu marca 2017 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 62,4 tys. osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (wobec 79,5 tys. przed rokiem). Tym samym w ciągu roku statystyka ta zmniejszyła się o 17,1 tys. osób, tj. o 21,5%. Osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 4,7% zarejestrowanych bezrobotnych.

POZIOM BEZROBOCIA W LATACH 2010 -2017 - SEZONOWOŚĆ
Stan w końcu miesiąca sprawozdawczego

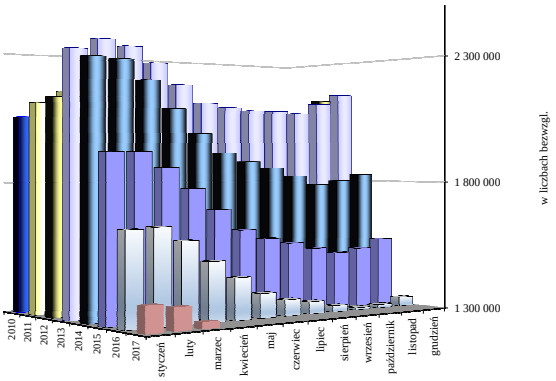

Sezonowość od lat stanowi podstawową cechę polskiego rynku pracy i oznacza wzrost bezrobocia w miesiącach rozpoczynających i kończących rok. Miesiące wiosenne są okresami spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych, co wynika m.in. z rozpoczynania prac sezonowych w budownictwie i rolnictwie, a także rozpoczynania się sezonu turystycznego. Z kolei na przełomie roku z powodu napływu do bezrobocia osób, którym wygasają wówczas umowy o pracę oraz powrót do bezrobocia osób wykonujących subsydiowane zatrudnienie liczba bezrobotnych wzrasta. Równocześnie w miesiącach kończących rok liczba bezrobotnych wyłączanych z ewidencji zmniejsza się.

STOPA BEZROBOCIA W LATACH 2010-2017 - SEZONOWOŚĆ
Stan w końcu miesiąca sprawozdawczego

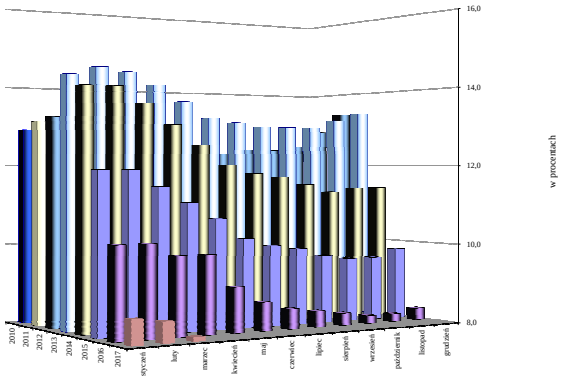

W końcu marca 2017 r. w porównaniu do stanu z końca lutego 2017 r., liczba bezrobotnych spadła o 59,2 tys. osób, tj. o 4,3. Natomiast w marcu 2016 r. poziom bezrobocia w stosunku do lutego 2016 r. obniżył się o 52,2 tys. osób, tj. o 3,2%.

Tak niskiego wskaźnika bezrobocia rejestrowanego w marcu (8,1%) nie zanotowano od 1992 r.

Nowelizacja ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która weszła w życie 27 maja 2014 r. wprowadziła obowiązek profilowania pomocy dla bezrobotnych. W marcu 2017 r. przeprowadzono 169,6 tys. wywiadów z bezrobotnymi, które zakończyły się ustaleniem profilu pomocy.

ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WG USTLONEGO PROFILU POMOCY W KOŃCU MARCA 2017 ROKU

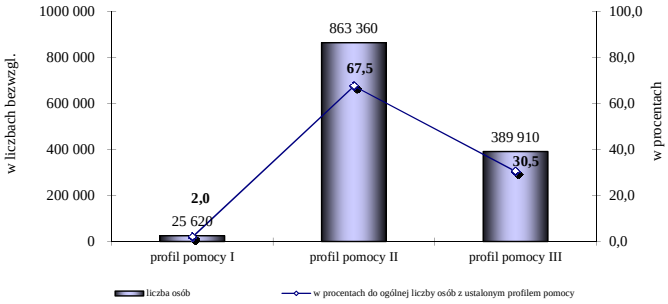

W końcu marca 2017 r. w rejestrach znajdowało się **1 278,9 tys. osób z ustalonym profilem pomocy,** z czego:

- 25,6 tys. z pierwszym profilem pomocy,
- 863,4 tys. z drugim profilem pomocy,
- 389,9 tys. z trzecim profilem pomocy.

STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
Stan w dniu 31 marca 2017 r.

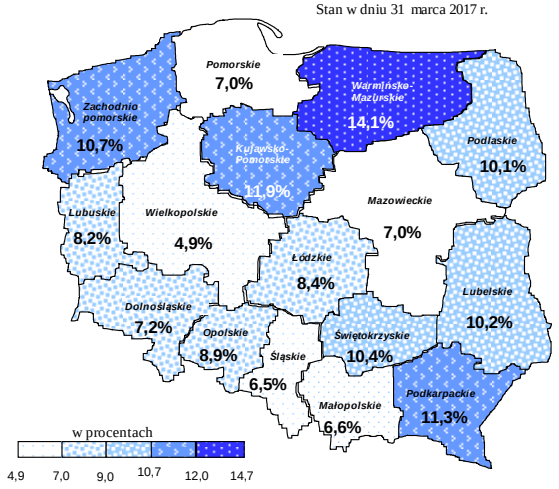

Wskaźnik bezrobocia w końcu marca 2017 r. w porównaniu do poprzedniego miesiąca spadł o 0,4 p.p. (z poziomu 8,5%). Przed rokiem stopa bezrobocia w analogicznym okresie obniżyła się o 0,3 p.p. (z poziomu 10,2%).

Od lat **wysoki pozostaje stopień terytorialnego zróżnicowania bezrobocia w Polsce**. Jest to wynikiem zarówno nierównomiernego rozwoju społeczno – gospodarczego regionów, jak i ich położenia geograficznego. Terytorialne zróżnicowanie, mierzone różnicą pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika bezrobocia waha się.

W końcu marca 2017 r. **różnica pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia w województwach wynosiła 9,2 p. p.** (wielkopolskie – 4,9%, warmińsko – mazurskie – 14,1%), wobec 10,2 p. p. przed rokiem.

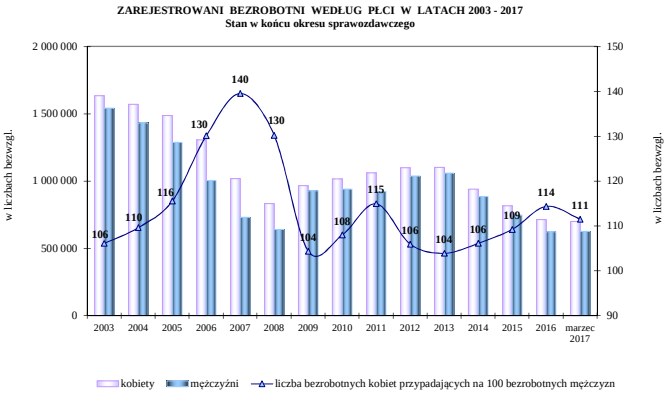

W latach 2003 - 2007 zdecydowanie szybciej zmniejszała się liczba bezrobotnych mężczyzn niż kobiet, co miało swoje odzwierciedlenie we wzroście odsetka kobiet wśród ogółu zarejestrowanych. W końcu 2002 r. kobiety zarejestrowane w urzędach pracy stanowiły 51,2% ogółu bezrobotnych, a w końcu 2007 r. 58,2%. W końcu 2015 r. udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 52,2%, a w końcu 2016 r. 53,3%.

W końcu marca 2017 r. w ewidencji bezrobotnych znajdowało się 698,1 tys. kobiet oraz 626,1 tys. mężczyzn. W porównaniu do stanu z końca marca 2016 r., **populacja bezrobotnych kobiet spadła o 120,9 tys. osób (tj. o 14,8%), a liczba bezrobotnych mężczyzn spadła o 155,3 tys., tj. o 19,9%.** Odsetek kobiet ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 52,7% wobec 51,2% przed rokiem.

Na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadało 111 kobiet (przed rokiem na 100 mężczyzn przypadało 105 kobiet).

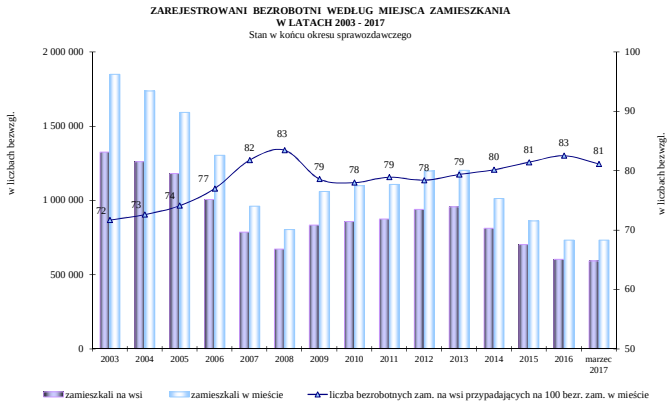

Na wsi mieszka ok. 40% ludności Polski, natomiast wśród bezrobotnych mieszkańcy wsi stanowią ok. 43-45%. Wart podkreślenia jest fakt, że w okresach poprawy sytuacji na rynku pracy wyższa dynamika spadku dotyczy bezrobotnych zamieszkałych w mieście niż na wsi. Równocześnie jednak w okresach wyraźnego pogorszenia sytuacji również szybciej wzrasta liczba bezrobotnych zamieszkałych w mieście.

W końcu marca 2017 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 593,1 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W porównaniu do stanu z końca marca 2016 r., **liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 17%, przy spadku liczby zamieszkałych w mieście o 17,5%.** Tym samym odsetek zamieszkałych na wsi wśród zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 44,8% wobec 44,6% przed rokiem.

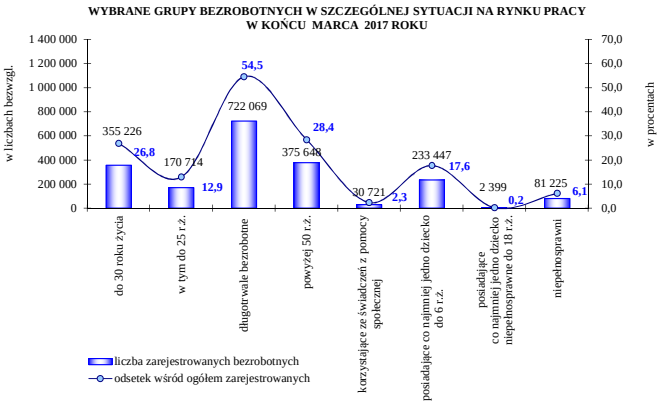

W art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyszczególnione zostały grupy osób uznane za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. **W końcu marca 2017 r. status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 1 132,6 tys. osób, co oznacza, że 86 na 100 bezrobotnych spełniało kryteria by być zaliczonym do tej kategorii.** Osoba może spełniać kryteria by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji.

Najbardziej liczną zbiorowość tworzą długotrwale bezrobotni - 722,1 tys. osób, tj. 54,5% ogółu zarejestrowanych, bezrobotni powyżej 50 roku życia (375,6 tys. osób, tj. 28,4%) oraz bezrobotni do 30 roku życia (355,2 tys. osób, tj. 26,8 %).

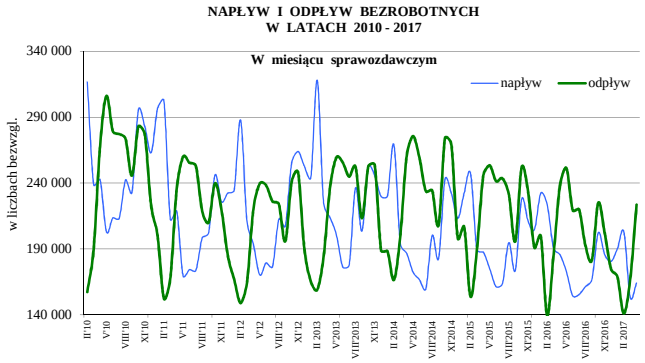

Kształtowanie się poziomu bezrobocia zależy od wielkości i dynamiki zmian w napływie i odpływie z bezrobocia. Obie te wielkości charakteryzują się wysokimi wahaniami wynikającymi w znacznej mierze z sezonowości.

W marcu 2017 r. napływ do bezrobocia był niższy od odpływu, co przełożyło się na spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy.

W marcu 2017 r. **w urzędach pracy zarejestrowało się 164,2 tys. osób (o 21,4 tys. osób, tj. o 11,5% mniej niż w analogicznym miesiącu 2016 r.), a odpływ bezrobotnych wyniósł 223 5 tys. osób (spadek o 14,3 tys. osób, tj. 6%).**

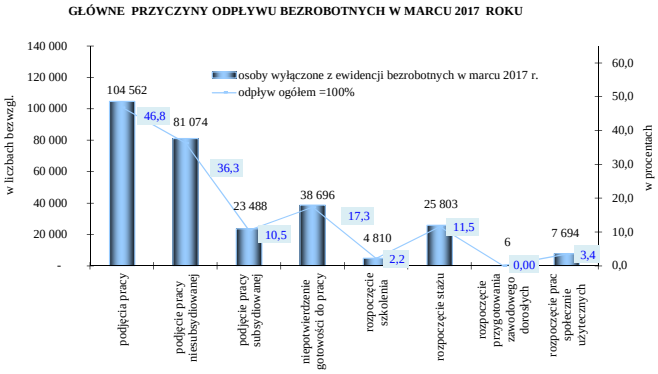

W marcu 2017 r. **pracę podjęło 104,6 tys. bezrobotnych, tj. o 9,8% mniej niż przed rokiem.** Liczba osób podejmujących prace niesubsydiowane spadła o 9,8% do 81,1 tys. osób, a subsydiowane spadła o 9,9% do 23,5 tys. osób.

W marcu 2017 r. aktywnymi programami rynku pracy objęto 61,8 tys. osób, wobec 67,5 tys. osób w analogicznym miesiącu 2016 r. **– spadek o 8,5%.**

Niepotwierdzenia gotowości do pracy były powodem wyłączenia z ewidencji bezrobotnych 38,7 tys. osób w marcu 2017 r. (spadek do marca 2016 r. o 5,4%).

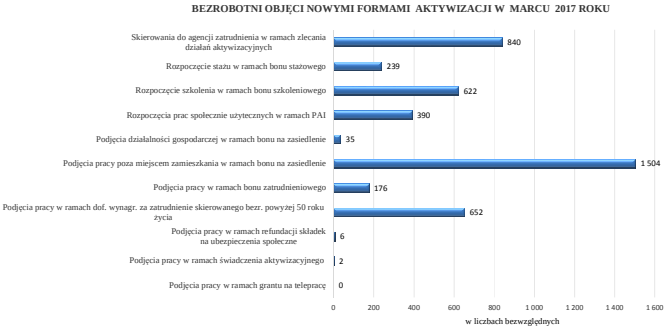

W marcu 2017 r. **z nowych form wsparcia**, wprowadzonych nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy **skorzystało 4,5 tys. osób,** z czego najwięcej, bo 1,5 tys. osób podjęło pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, 0,8 tys. osób skierowano do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych, 0,7 tys. osób podjęło pracę w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, a 0,6 tys. osób rozpoczęło szkolenie w ramach bonu szkoleniowego. Liczba osób objętych nowymi formami była w marcu 2017 r. o 0,2 tys. osób (o 4%) niższa niż w marcu 2016 r.

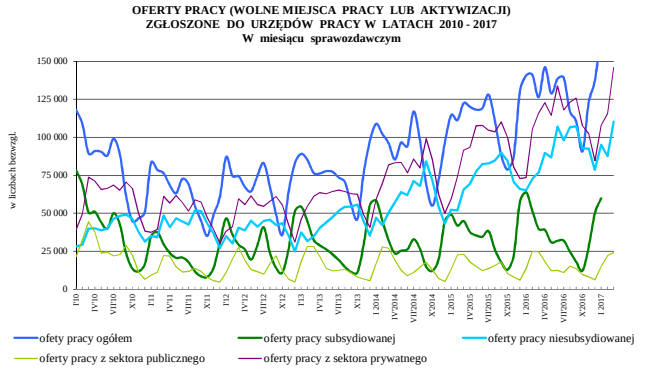

Od 2012 roku z roku na rok zwiększa się liczba ofert pracy będących w dyspozycji urzędów pracy, a tym samym przy spadku liczby bezrobotnych w ciągu ostatnich 4 lat zmniejsza się liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy z 24 osób w 2012 r. do 8 osób w 2016 r.

W marcu 2017 r. do urzędów pracy zgłoszono 169,9 tys. wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej[1], tj. o 29,4 tys. ofert (o 20,9%) więcej niż przed rokiem. **Liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy wyniosła w marcu 2017 r. 5 osób, wobec 7 osób w marcu 2016 r.**

Opracowanie: Wydział Analiz i Statystyki (AM)

[1] Nazewnictwo „wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej" wprowadzone zostało do sprawozdawczości począwszy od stycznia 2010 r. i jest zgodne z zapisami ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 6 poz. 33). Dane są porównywalne z informacjami nt. ofert pracy gromadzonymi w latach wcześniejszych.